

Zaffier

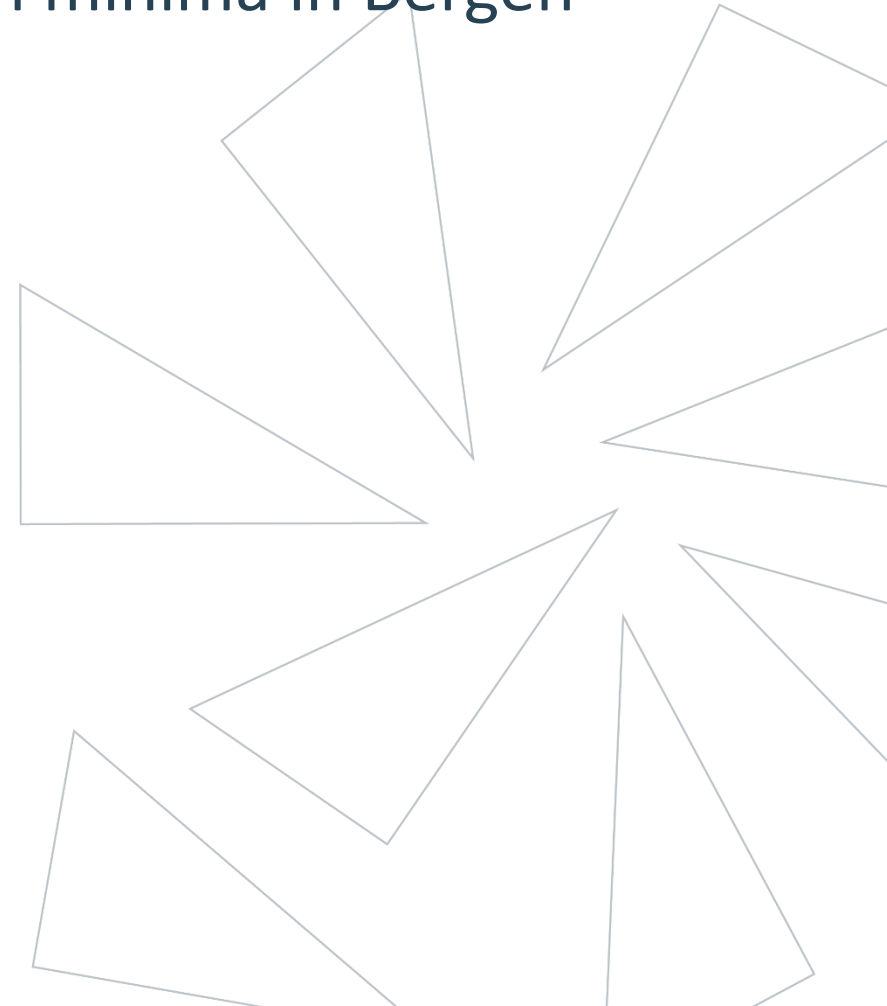
Armoedebeleid Bergen
Fase 2 - Analyse

Fase 2 - Analyse

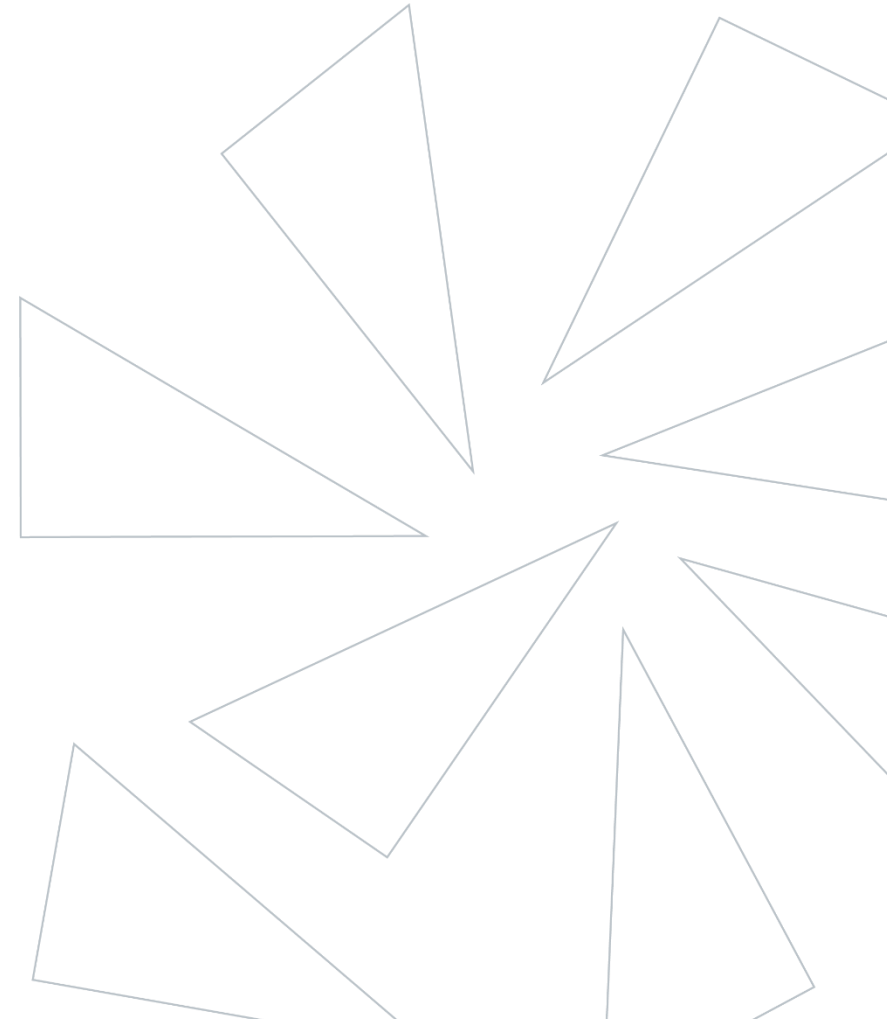
- Uitgebreide analyse van de huidige situatie van minima in Bergen
  - Omvang
  - Regelingen
  - Ondersteuning minima in Bergen
- Toegevoegd: theoretische achtergrond

Aanpak

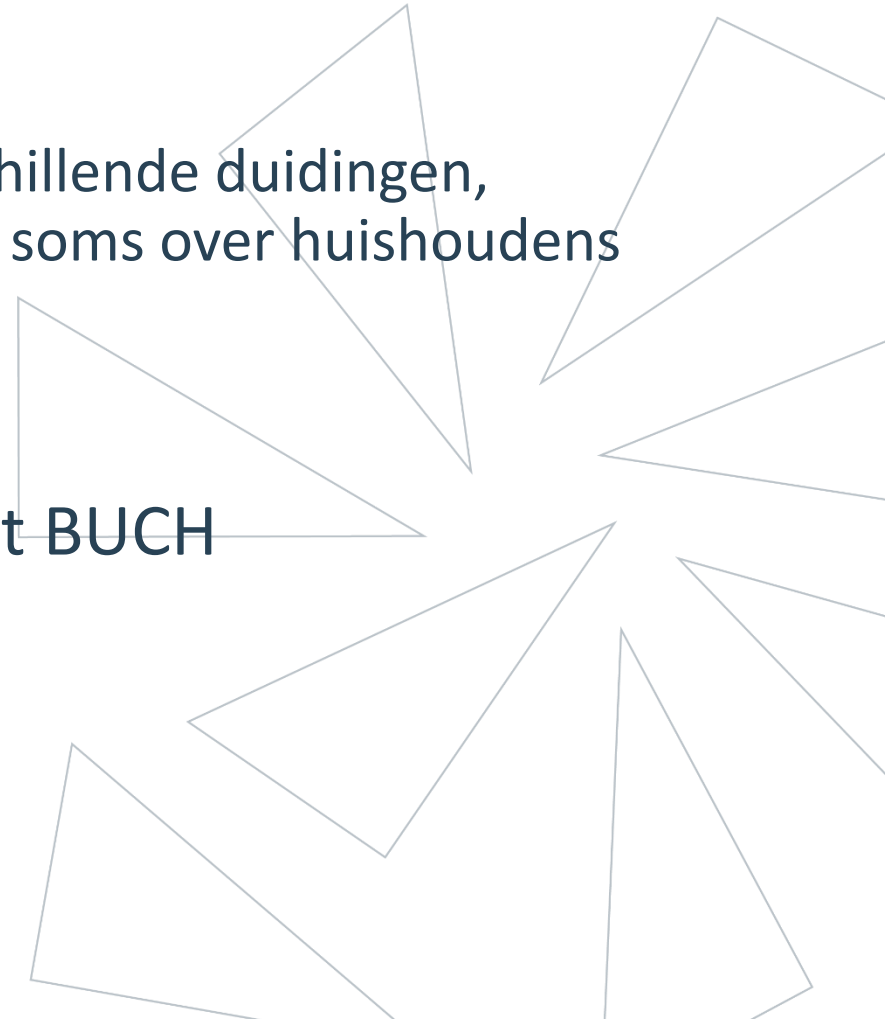
- Literatuuronderzoek
- Data analyse (eigen data, data CBS en SCP)
- Ambtelijke werkgroep BUCH

Kritische punten analyse fase

- Data analyse:
  - Vaak geen recente cijfers beschikbaar
  - Cijfers niet altijd met elkaar vergelijkbaar door verschillende duidingen, Voorbeeld: soms wordt gesproken over inwoners en soms over huishoudens
  - Niet altijd voldoende informatie bij de cijfers
- Bij elkaar brengen ambtelijke werkgroep vanuit BUCH (capaciteitsprobleem)

Omvang

De gemeente Bergen

- Telt ongeveer 600 minimagezinnen met een inkomen tot 100% van het wettelijk sociaal minimum
- Telt ongeveer 1300 minimagezinnen met een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum
- 15% van de inwoners geeft aan moeite te hebben met rondkomen
- 298 uitkeringsdossiers Partipatiwet

Omvang (2)

- Grootste groep inwoners met laag inkomen woont in Egmond aan Zee en de buurten Aagtdorp, Conincx en Oldehove
- Niet alleen minima hebben moeite met rondkomen, ook lage middeninkomens krijgen steeds meer moeite met rondkomen
- Niet iedereen vindt de weg naar ondersteuning

Verdieping analyse

(Armoede monitor en inkomenseffectenrapportage)

Armoedemonitor

Hiermee kan Zaffier ontwikkelingen in de omvang en samenstelling van de doelgroepen van het armoedebeleid en het bereik van de diverse minimaregelingen in één dashboard volgen

- Geeft o.a. inzicht in huishoudtype, leeftijdsgroep, herkomst, gemeente, wijk/ kern, bron van inkomen en tijdsduur minima inkomen

Inkomenseffectenrapportage

Effecten van het beleid op minima huishoudens worden hiermee inzichtelijk gemaakt. Het resultaat dat daaruit komt is het besteedbaar inkomen; of te wel hoeveel houdt men over om vrij te besteden. Op basis daarvan kan je beleidskeuzes maken en de kosten berekenen

Verdieping analyse (2)

(Armoede monitor en inkomenseffectenrapportage)

Planning resultaten Q2 2024

Uitkomsten belangrijk voor project integrale aanpak armoede Bergen

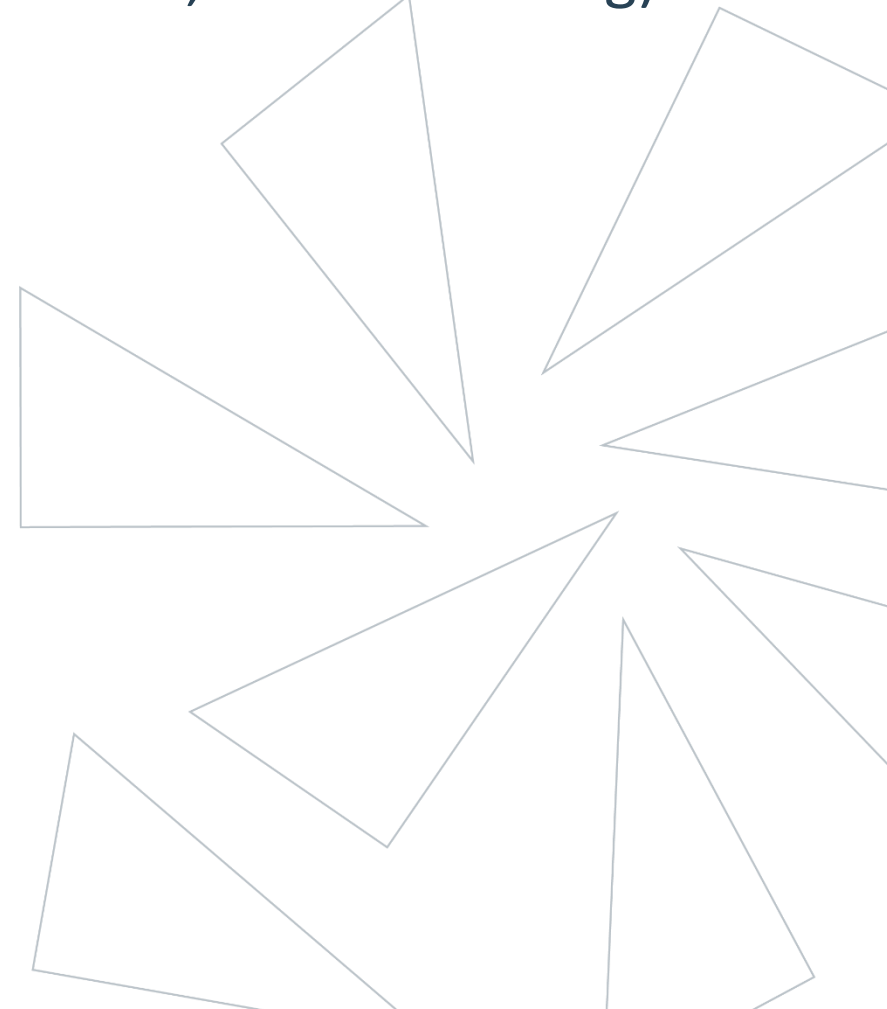
- Recente cijfers
- Inzicht effectiviteit huidige beleid
- Inzicht armoedeval
- O.b.v. uitkomsten mogelijk om effectief beleid vorm te geven

Regelingen

- Bijzondere bijstand (wettelijk geregeld in Participatiewet, lokale invulling)
- Vergoeding kosten maatschappelijke participatie
- Collectieve Zorgverzekering Minima (CZM)
- Jeugdfonds Sport en Cultuur
- Kwijtschelding gemeentebelastingen
- Energiecoaches

Bijzondere bijstand

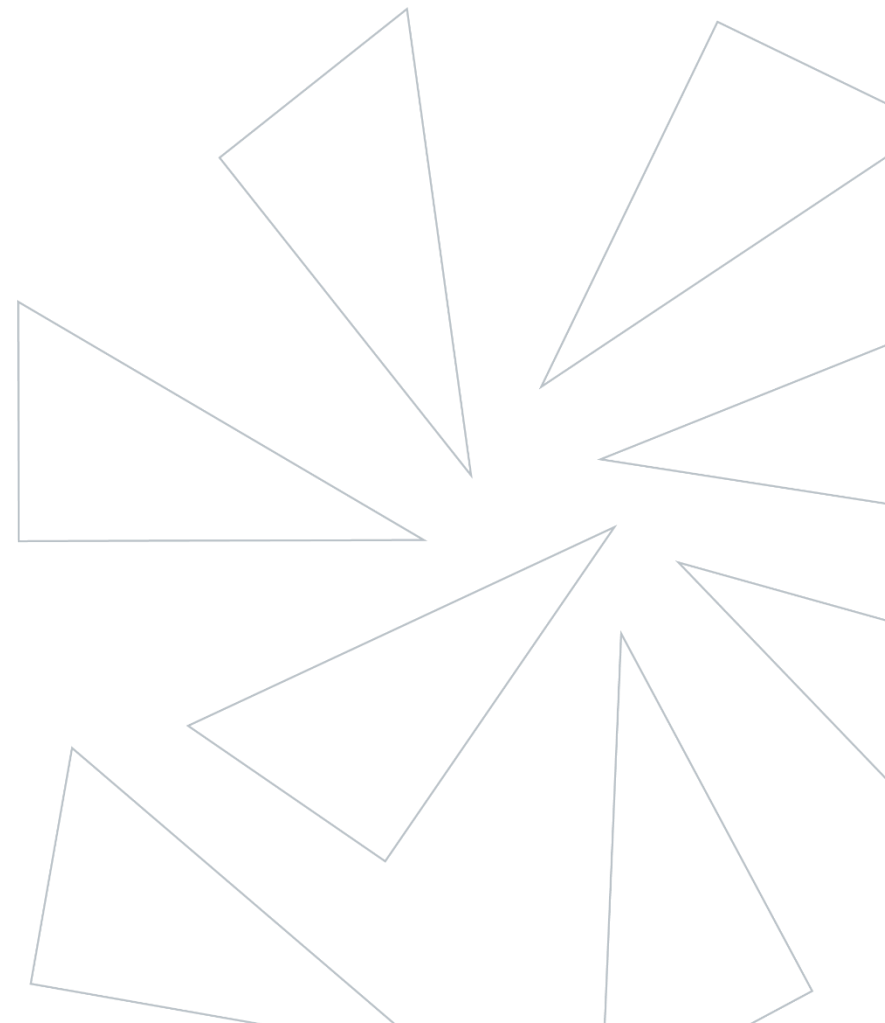
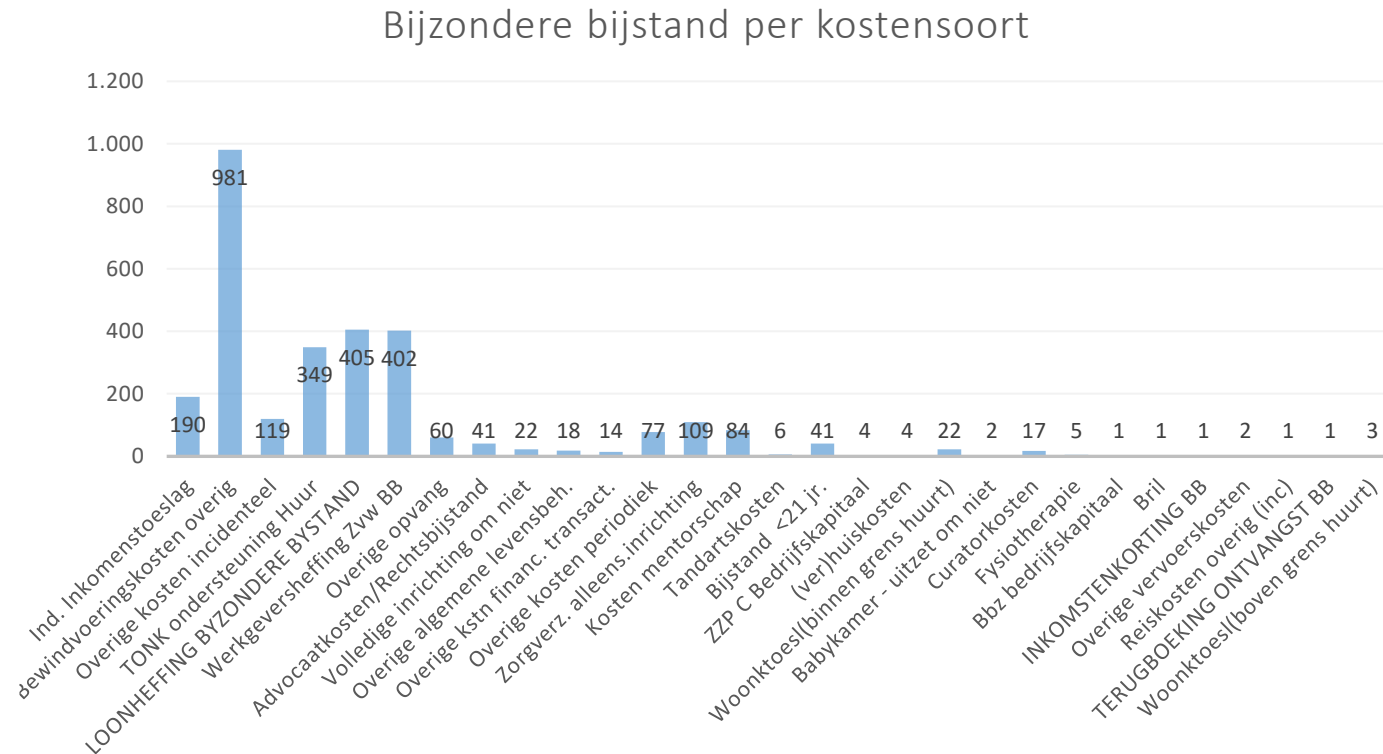
Lokaal ingericht

- Hoogte inkomensnorm om in aanmerking te komen
- Mogelijkheid vermogen woning wel/niet meetellen voor vermogensvaststelling
- Generieke kosten waarvoor bijzondere bijstand kan worden verstrekt

Bijzondere bijstand (2)

Gebruik bijzondere bijstand

Maatschappelijke participatie

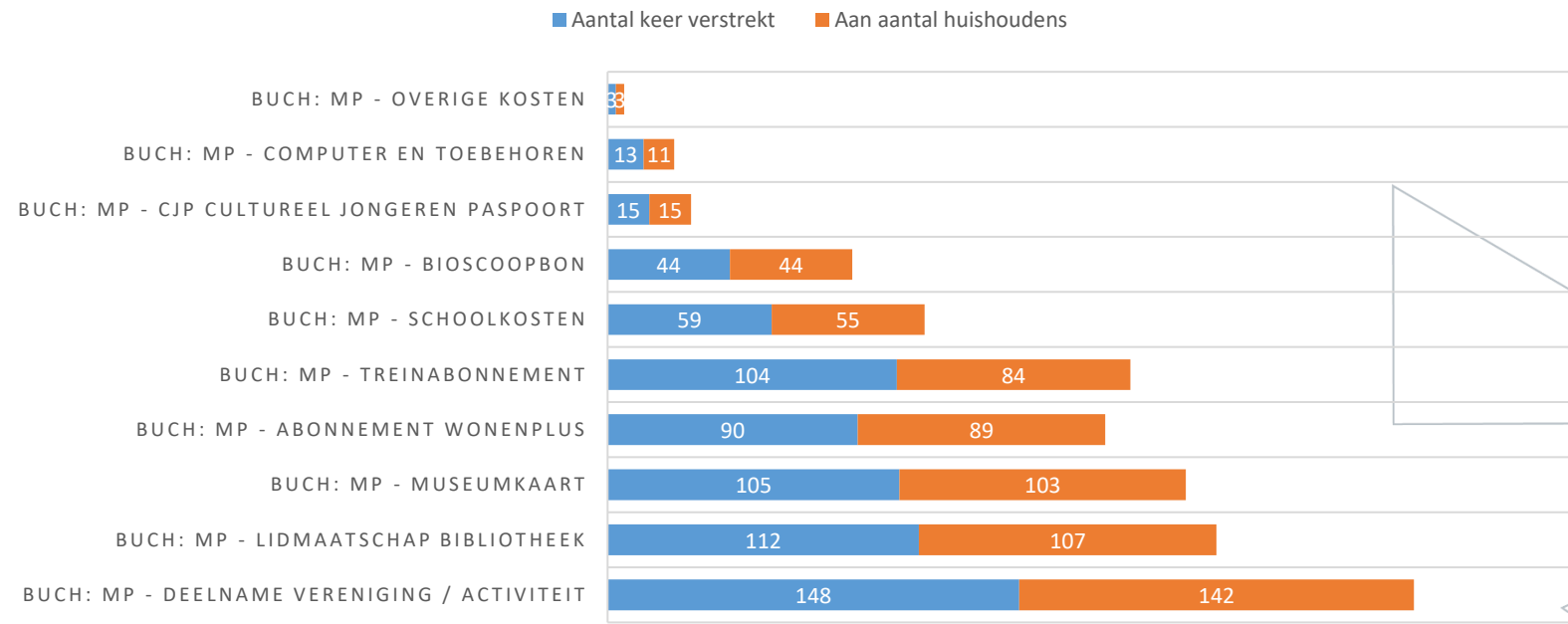

Soort	Hoogte vergoeding (maximaal per jaar)
Bijdrage per persoon voor leeftijd 18 jaar en ouder	
Contributie sportvereniging of activiteit Sportbenodigdheden Contributie culturele of muzikale vereniging of activiteit	€ 150,00
Lidmaatschap bibliotheek	€ 55,00
Overige activiteiten, zoals bezoek bioscoop, theater, festival, concert, dierentuin, attractiepark	€10,00
Aanschaf museumkaart	€ 64,90 (vanaf 19 jaar) € 32,45 (18- jarige)
CJP (kan tot 30 jaar)	€ 17,50
Bijdrage per huishouden	
Wonenplus abonnement van Stichting Welzijn Bergen	€ 30,00
Computerregeling voor kind tot 18 jaar dat onderwijs volgt (Per huishouden eenmaal per 5 jaar maximaal 2 computers)	
Bijdrage voor een nieuwe computer, laptop of tablet <i>Geen bijdrage bij 2^e hands computer of laptop</i>	€ 600,00
Kind pakket tot 18 jaar	
Overige activiteiten, zoals bezoek bioscoop, theater, festival, concert, dierentuin, attractiepark	€ 10,00
Aanschaf museumkaart voor kinderen op het voortgezet onderwijs in leeftijd van 13 – 18 jaar (niet i.c.m. CJP)	€ 32,45
Aanschaf van een CJP Als de school deze niet gratis geeft en niet i.c.m. museumkaart	€ 17,50
Tegemoetkoming schoolkosten	BO: € 100,00 VO: € 125,00 MBO: € 200,00
Lidmaatschap bibliotheek	Gratis
Deelname aan 1 sportvereniging of activiteit (contributie, kleding en sportbenodigdheden)	JFSC
Deelname aan 1 sociaal culturele vereniging (inclusief benodigdheden)	JFSC
Zwemdiploma A (en bij sommige zwemscholen A en B)	JFSC

Gebruik Participatieregelingen

MAATSCHAPPELIJK PARTICIPATIE BERGEN

Mogelijke knelpunten in huidige regelingen

- Per kostensoort kan bijdrage worden aangevraagd middels aanvraagformulier, kosten moeten worden aangetoond met bonnetjes en het formulier is ingewikkeld door de verschillende tegemoetkomingen → drempelverhogend
- Geringe bestedingsvrijheid
- Ouders kunnen zelf geen bijdrage aanvragen voor hun kinderen voor sportieve/culturele activiteiten. Dit kan alleen gedaan worden door intermediairs bij het JFSC → drempelverhogend.
- Volledig bedrag ouderbijdrage wordt gestort op eigen rekening inwoner. De hoogte van de ouderbijdrage die school int is onbekend en ook of inwoner ouderbijdrage betaalt aan school. Ouderbijdrage is vrijwillig, inwoner is niet verplicht om het te betalen
- Sturingsinformatie is lastig, effectief beleid is moeilijk te meten

Ondersteuning minima Bergen

- Er is al veel aandacht voor armoede en het laten meedoen van alle inwoners
  - Onder andere via de aanpak van vitale kernen zet de gemeente Bergen extra in op sport, bewegen en evenementen
  - Sport en cultuur worden ingezet om te verbinden, eenzaamheid te verminderen en mensen te activeren
  - In de wijken wordt gewerkt met verbinders, dit zijn vrijwilligers die laagdrempelig toegankelijk zijn voor inwoners. Zij verwijzen de inwoner naar de juiste plek voor hulp of ondersteuning
  - Er zijn preventiemedewerkers in de wijken aanwezig. Zij pakken o.a. vroegsignalering op. Zij komen op scholen en nemen deel aan MDO's. De preventiemedewerkers zijn bezig om de inwoners die hulp nodig hebben in beeld te krijgen en gebruik te laten maken van voorzieningen waar zij recht op hebben
  - Binnen de sociale basis wordt ook gewerkt aan het doorbreken van het taboe en de schaamte rondom inkomensproblematiek en armoede

Theoretische achtergrond

- Rapporten van de ombudsman, VNG, Nibud, CBS, SCP, Divosa, onderzoeksbureaus, CPB, NJI en de rijksoverheid zijn meegenomen
- Kamerbrieven bestaanszekerheid en armoedebestrijding

Highlights theoretische achtergrond

- Bepaalde doelgroepen groter risico op armoede
- Mensen met een bijstandsuitkering (of verwante sociale voorziening, denk aan Wajong) vertegenwoordigen 50% van de huishoudens met een laag inkomen en 66% van de huishoudens met een langdurig laag inkomen
- Armoede beperkt mogelijkheden en toekomstperspectief
- Armoede zorgt voor een slechtere fysieke en mentale gezondheid
- Leven in armoede in Nederland wordt omschreven als een leven waarbij het moeilijk tot onmogelijk is om de vaste lasten te betalen

Highlights theoretische achtergrond (2)

- Door ondoorzichtige regels en wirwar aan loketten lastig om regelingen goed te vinden
- Aanvragen van regelingen is vaak ingewikkeld
- Inwoners hebben geen idee van bedragen die horen bij de termen sociaal minimum of bijstandsnorm en kunnen daardoor onterecht denken dat ze geen recht hebben
- Ontbreken van digitale vaardigheden kan een reden zijn voor niet gebruik

Trends landelijke politiek

- Veel aandacht voor vergroten bestaanszekerheid en bestrijden armoede
- Inkomenspolitiek is aan het Rijk
- Lange termijn visie en niet alleen ad hoc regelingen bij crisis
- Centraal inrichten en niet gemeenten alles laten oplossen
- Aandacht voor maatwerk en het individu → dit is wel lastig bij generieke regelingen

Aanbevelingen

- Minimabeleid maken voor mensen met een laag en flexibel inkomen, waarbij het hebben van een eigen huis, spaargeld of hoog inkomen in het verleden niet gelijk betekent dat iemand geen inkomensondersteuning krijgt
- Toegang laagdrempelig inrichten en weinig belemmeringen opleggen
- Lokaal communiceren, gebruik maken van intermediairs
- Goede mondelinge en visuele communicatie
- Ondersteuning inregelen bij doen van aanvragen
- Persoonlijk benaderen, bijvoorbeeld via scholen, buurthuizen, huisartsen etc.

Aanvullende kansen

- Noodfonds/regelluwe voorziening

- Een noodfonds met als doel inwoners van Bergen financieel te ondersteunen als het gaat om een acute, onhoudbare en kritieke situatie. Dit fonds zou een regelluwe voorziening moeten zijn waarvan alleen gebruik gemaakt kan worden als er geen voorliggende voorziening is. Voorwaarde is ook dat iedere casus vooraf wordt besproken tussen de verschillende disciplines (WMO, Jeugd, Zaffier) en er gezamenlijk draagvlak wordt gecreëerd voor toekenning/afwijzing.

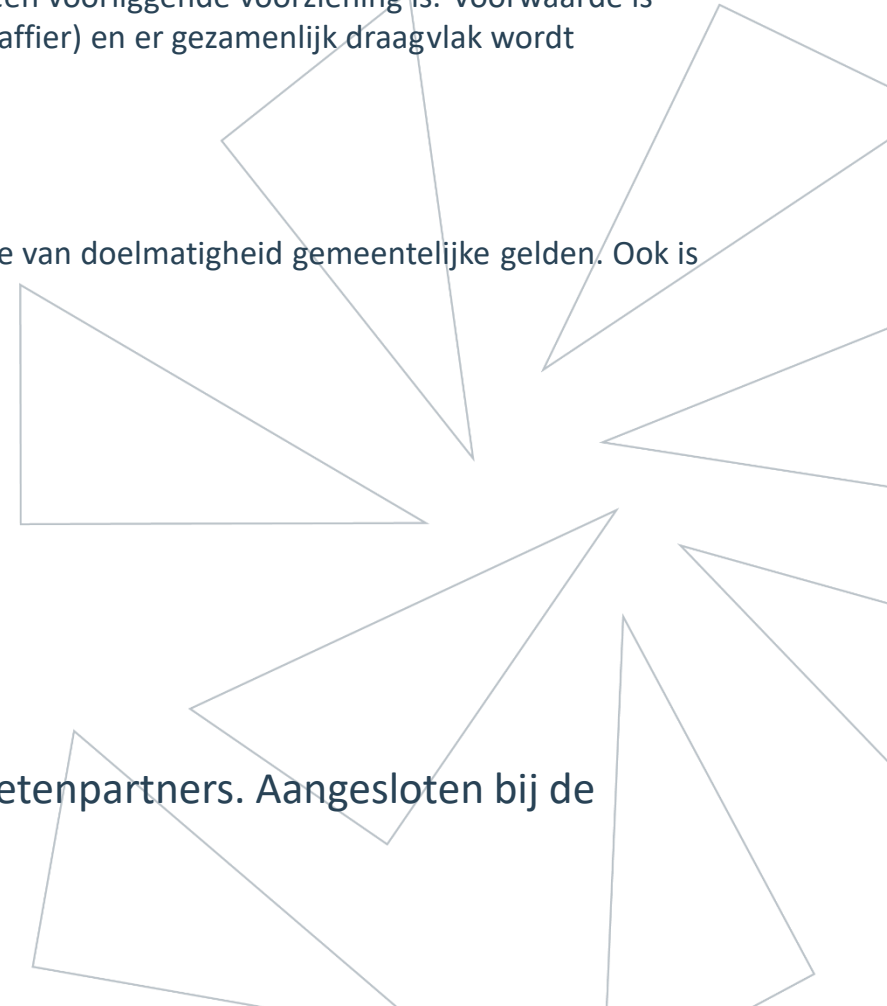
- Minimapas

- De minimapas is een middel om de doelgroep te bereiken. Een pas zorgt voor een zeer hoge mate van doelmatigheid gemeentelijke gelden. Ook is er beter te sturen op beleid doordat er bruikbare sturingsinformatie inzichtelijk wordt.

- Herijken minimaregeling

- Obv armoedemonitor de huidige minimaregelingen herijken
- Efficiënte bijzondere bijstand: werken moet lonen
- Beter bereik van de inwoners
- Maak het JFSC juist aanvullend op participatieregeling.

- Brede blik: Armoedebeleid in gaan richten met brede blik. Gesprekken met ketenpartners. Aangesloten bij de “sociale basis”.

Vervolgproces

- Planning was Q1 2024 voorleggen integrale aanpak armoede
- Nieuwe ontwikkelingen met armoedemonitor en inkomenseffectrapportage → voorstel om uitkomsten hiervan mee te nemen in het uitwerken van de integrale aanpak armoede
  - Verwachting resultaten Q2 2024
- Planning voorleggen integrale aanpak armoede Q2 2024
- De Raad wordt tussendoor zoveel mogelijk geïnformeerd over de voortgang

Zaffier

Samen kom je verder!

